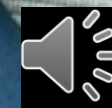
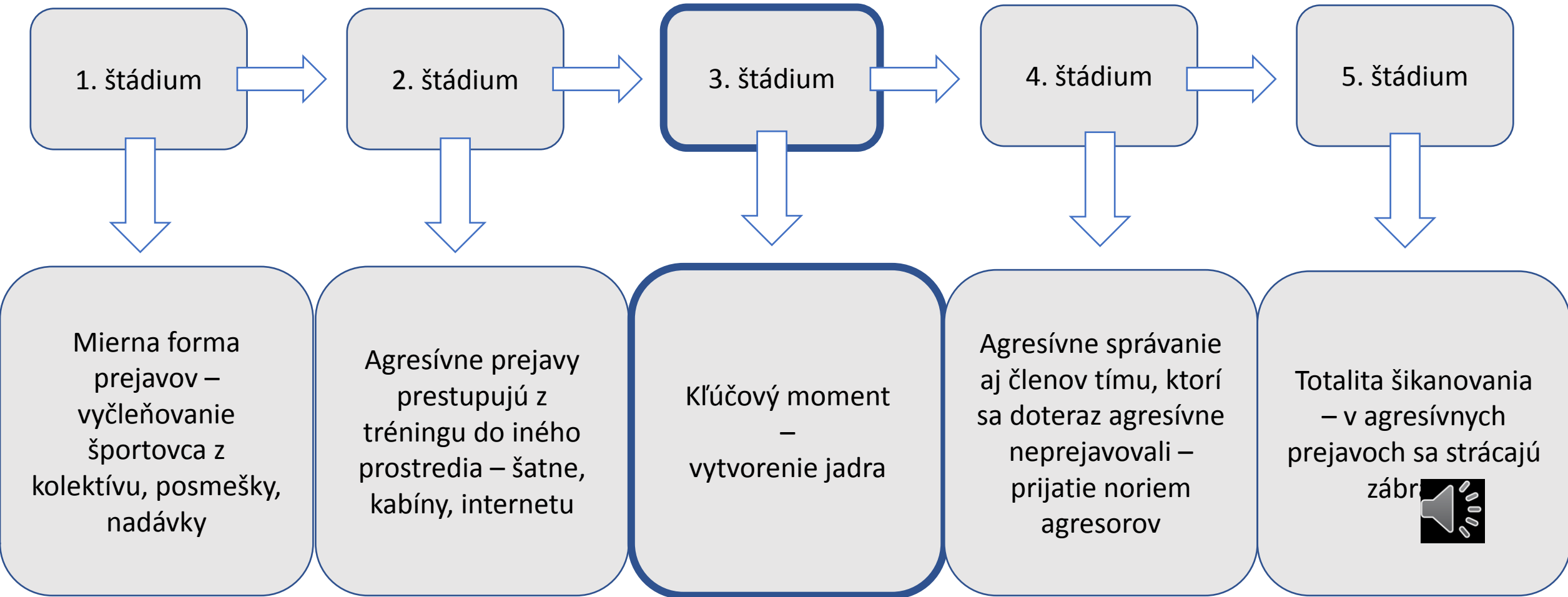

Sociální psychologie ve sportu - seminár

- Mgr. et Mgr. Petra Pačesová, PhD.
- petra.pacesova@fsps.muni.cz
- Fakulta sportovních studií, Masarykova univerzita v Brně

Štádiá šikanovania

Kybernetické šikanovanie

Týka sa celého tímu aj keď sa neodohráva v tréningovom priestore

agresívne správanie voči inému športovcovi alebo skupine športovcov prostredníctvom elektronických médií, najčastejšie sociálnych sietí

Často sa vyskytuje súčasne s inými formami agresívneho správania

Nie je vyhradené priestorom a časom!

Obet' agresívneho správania

Športovci často odlišní od ostatných

odlišnosť rasy, náboženstva, sociálneho a ekonomického zázemia, úrovne inteligencie, ale i vzhľadu, postavy, úrovne telesnej zdatnosti

Takýto športovci môžu byť tiež viac tichí, hlbaví, citlivejší, uzavretejší alebo neistejší

V kontexte role obete agresívneho správania:
Prejavy prežitého traumatického zážitku

Prejavy prežitého traumatického zážitku

Poruchy regulácie správania

Poruchy regulácie citov a emócií

Poruchy správania

Poruchy v oblasti kognitívnych procesov

Problémy s nadväzovaním a udržaním vzťahov

hyperaktivita športovca, nepozornosť na tréningu i v inom prostredí alebo naopak apatia, nezujem o aktivity a dianie okolo seba

plačlivosť, výbuchy zlosti neprimerané k podnetu, ustráchanosť a iné prejavy, ktoré poukazujú na neistotu či obavy

pokračujúca agresia k iným, slabším športovcom, zvieratám alebo veciam, krádeže...

porucha pozornosti vo všetkých jej vlastnostiach, porucha pamäti, reči (balbuties, zajakávanie, narušenie plynulosti reči)

konflikty a spory, typická je nedôvera vo vzťahoch, precitlivosť, vzťahovosť, utiahnutosť,

Prejavy prežitého traumatického zážitku

Automutilácia

zámerné fyzické poškodzovanie seba samého, poruchy príjmu potravy, suicidálne sklony alebo zámerné vyhľadávanie nebezpečenstva

Disociácia

„oddelenie od reality“ imaginárny kamarát, imaginárna realita, pre iných športovcov i trénera má ťažko čitateľné prejavy emócií a pod.

Prejavy postraumatickej stresovej poruchy (PTSP)

„flashbacky“ ako bleskové návraty do traumatickej situácie, enuréza, enkopréza, agresia, regres a pod.

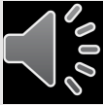
Psychosomatické prejavy

bolesti brucha, hlavy, alergie alebo i astma

Zneužívanie psychoaktívnych látok

uvoľnenie tenzie, únik z reality odvaha čeliť kontaktu s agresorom alebo vlastnému vnútorném prežívaniu

Agresor

Športovci často odlišní od ostatných

odlišní aj vo fyzických parametroch – sú väčší, vyšší, fyzicky silnejší, mávajú sklon k impulzívnemu správaniu, dominancii a disponujú zvýšenou mierou agresivity

svedkovia fyzického alebo emočného násilia vo svojich domovoch - medzi rodičmi, alebo sú často obeťami takejto agresie

V kontexte role agresora:

Predstava, že agresívne správanie je vhodným prostriedkom k dosiahnutiu vlastného cieľa (tzv. generačný cyklus násilia)

Ako pracovať s agresívnym správaním v tíme, v klube...?

Stratégia šírenia informácií

predpoklad, že ak budú mať športovci dostatok informácií o dôsledkoch agresie dokážu urobiť správne a racionálne rozhodnutie.

Modely sociálneho vplyvu

posilňovanie sociálnych noriem - rozhovory a diskusie so športovcami o agresívnom správaní, osobnostnom raste, spoločenských hodnotách a pod.

Vytvorenie partnerstva medzi športovcami, trénermi a rodičmi

jasná komunikácia, v rámci ktorej je možné oznámiť agresívne správanie

Sankcie za agresívne správanie športovcov

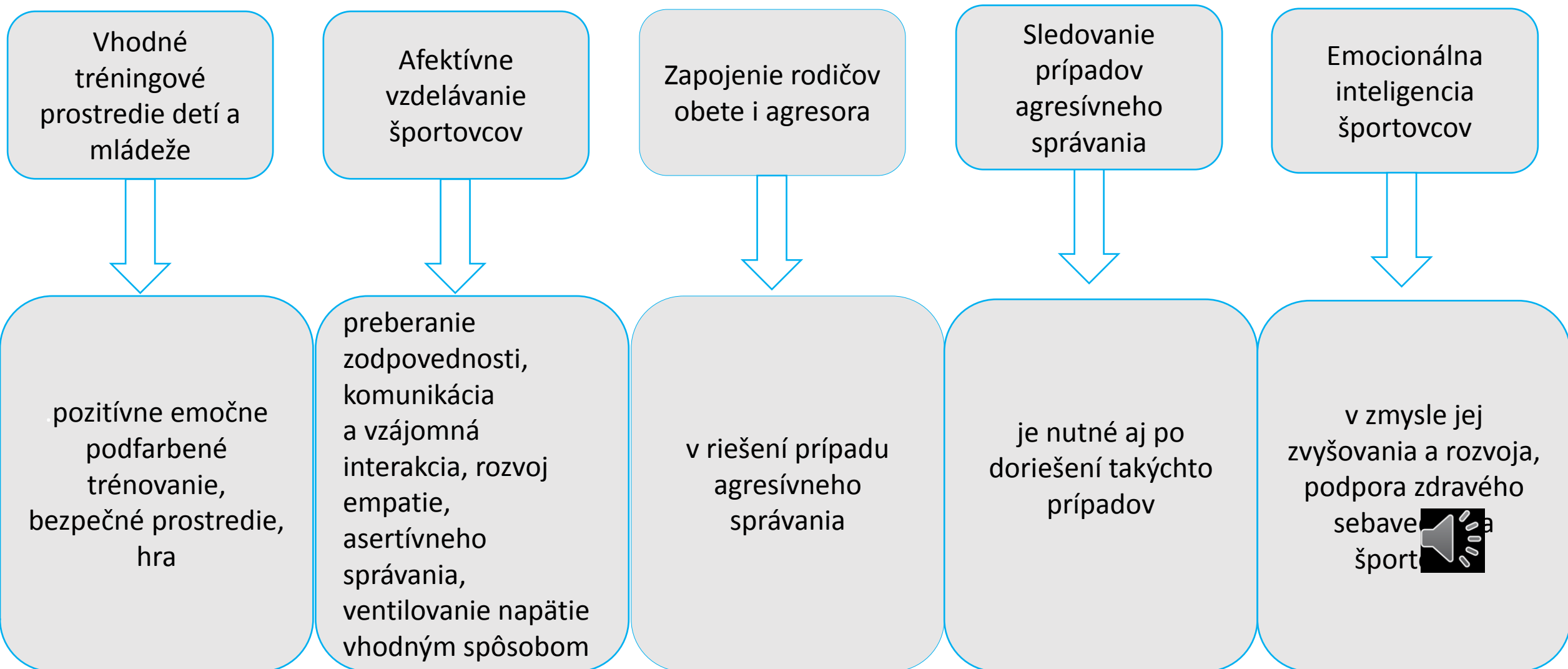
musia byť dopredu oznámené

Premyslené sankcie za agresívne správanie športovcov

uplatňovanie len takých sankcií ktoré z agresora nerobia obeť (ide skôr o pomoc a poradenstvo športovcom ktorí majú s agresívnym správaním problém)

Ako pracovať s agresívnym správaním v tíme, v klube...?

Fair play

Šport ako účinný výchovný prostriedok pre formovanie pozitívnych charakterových črt

Zdokonalenie osobnosti športovca po fyzickej i psychickej stránke

Fair play

Rešpektovanie
pravidiel

Prepojenie
športu s
rešpektom k
druhým

Zachovanie
„športového
ducha“

Nie len prejav
správania, ale i
spôsob
myslenia

Vedie k
pozitívnemu
rozvoju
osobnosti

Niektoré zo zásad fair play

Čestný boj v súťaži

Aj porazený si zaslúži uznanie

Rovnaké podmienky súťaže pre všetkých

Férové športové správanie

Správanie športovca/trénera je príkladom pre ostatných

Faktory ovplyvňujúce fair play

Vývoj spoločnosti

Výchova v rodine a socializácia športovca

Individuálna podstata osobnosti športovcov

Vzory v detstve a v dospelosti

Kognitívny vývin športovca

Emocionálny vývin športovca

Prečo sú zásady fair play dôležité?

Redukcionistická teória Simona

chápanie fair play ako morálnej hodnoty v oblasti športu
priamo úmerne súvisí s uznávaním morálnych hodnôt v
bežnom živote

Kontaktnosť športových disciplín

Za kontakt pri športovej aktivite nesmie byť skrytá snaha ublížiť inému

Fyzický kontakt pri športe v rámci fair play je ok

Úpolové športy

kontakt je súčasťou výkonu

Športové hry

agresívne prejavy nie sú priamo súčasťou výkonu, ale môžu sa v rámci neho objaviť

**Bežecké
atletické
disciplíny,
cyklistika...**

agresívne prejavy sa nepredpokladajú, ale zriedka sa môžu objaviť

**Plávanie, tenis,
gymnastika...**

neumožňujú priamy fyzický kontakt a teda ani agresívne prejavy športovcov

10 pripomienok na záver:

1. Podporujte dieťa v tom, aby sa porovnávalo so svojou vlastnou výkonovou históriou
2. Šport by mal byť pre dieťa zábava
3. Súťaže predstavujú pre dieťa veľmi dôležitý tréning
4. Zlyhanie nemusí byť len negatívne
5. Víťazstvo nemusí znamenať úspech a prehra nemusí znamenať neúspech
6. Buďte najväčším fanúšikom dieťaťa
7. Hodnota osobnosti dieťaťa sa neodvíja od jeho športových úspechov
8. Prekážky znamenajú výzvu
9. Dôležitá najmä cesta, nielen cieľ
10. Berte ohľad na vývinové osobitosti

Take home message

„Naša komunikácia s deťmi sa stane
ich vnútorným hlasom“

